

Parlamentul României
Camera Deputaților
S.P. Nr. ... din 16.12.2013

PARLAMENTUL
ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINȚIE
Intrare Nr. 14387/13
20.12. Luna 12 Zua 108

"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Nr. 29254/1154/2013

12.12.2013

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 29254/1154/2013

Domnului Valeriu Ștefan Zgonea
Președintele Camerei Deputaților

Stimate domnule președinte,

Vă facem cunoscut că Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în ședința din data de 10 decembrie 2013, a analizat proiectele de acte normative: Pl-x 680/ 2011, Pl-x 467/2012 și Pl-x 162/2013, în variantele aprobate de Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților, cu amendamentele admise și transmise spre aprobare Plenului Camerei Deputaților (cameră decizională), prin care se aduc modificări importante Codului Penal în vigoare (Codul penal de la 1968) și noului Cod penal (Legea nr. 286/2009), vizând, în principal:

- redefinirea infracțiunii prevăzute de art. 253¹ din Codul penal (conflictul de interese);
- introducerea unor dispoziții referitoare la aplicarea legii de dezincriminare;
- modificări aduse prevederilor referitoare la prescripția răspunderii penale, în sensul reducerii duratei acesteia;
- exceptarea unor categorii de persoane de la aplicarea dispozițiilor referitoare la funcționarul public din Codul penal în vigoare și din noul Cod penal;
- amnistia și grațierea.

Urmare a analizei efectuate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut, în esență, următoarele:

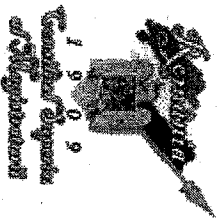
1. Deși art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare prevede că „*Plenul Consiliului Superior al Magistraturii avizează proiectele de acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești*”, proiectele de acte normative în cauză au fost dezbătute de către Comisia juridică a Camerei Deputaților în lipsa reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii și nu au fost transmise spre avizare acestei instituții.

Unele dintre amendamentele admise (exceptarea anumitor categorii de persoane de la aplicarea dispozițiilor referitoare la funcționarul public din Codul penal, redefinirea conflictului de interese, reincriminarea insultei și calomniei) au făcut obiectul altor încercări de reglementare la momentul adoptării proiectului Legii de punere în aplicare a noului Cod penal - devenită Legea nr. 187/2012, fiind respinse la acea dată de Parlament.

Afresa: București, Calea Plevenei, Nr. 141 B, Sector 6

Tel: 3116900; Fax: 3116901

Web: www.csm1909.ro

"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței Justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

2. În ceea ce privește redefinirea infracțiunii prevăzute de art. 253¹ din Codul penal de la 1968, prin adoptarea amendamentului în discuție se urmărește restrângerea sferei subiectului activ al infracțiunii de conflict de interese doar la categoria persoanelor care exercită atribuții de serviciu ce rezultă dintr-un contract de muncă și o fișă a postului semnate cu o instituție dintre cele prevăzute la art. 145.

Practic, sunt eliminate din sfera subiectului activ al acestei infracțiuni toate persoanele la care se referă art. 147 alin. (1) din actualul Cod penal, care nu au încheiat un contract de muncă și nu au semnat o fișă a postului.

Această propunere nu poate fi acceptată, deoarece nu ține seama de concepția de ansamblu a legiuitorului român cu privire conflictul de interese, conturată explicit de art. 70 din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare.

În același timp, rațiunile care impun sancționarea unor asemenea fapte se regăsesc pe deplin, în aceeași sau chiar într-o mai mare măsură, în situația categoriilor profesionale desemnate de sintagma „*persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică*”, indiferent dacă acestea își exercită atribuțiile în temeiul unui contract de muncă sau în alt temei.

Sub un alt aspect, prevederea condiției caracterului necuvenit al folosului material obținut nu este justificată, dat fiind obiectul juridic special al acestei infracțiuni, respectiv relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu, activitate care nu se poate realiza în condițiile îndeplinirii unor acte cu încălcarea principiilor imparțialității, integrității, transparenței deciziei și supremației interesului public în exercitarea demnităților și funcțiilor publice. Astfel, conflictul de interese nu poate presupune obținerea unor foloase materiale necuvenite, întrucât incriminarea nu urmărește sancționarea unor situații în care sunt încălcate normele legale care conferă temei și justificare obținerii unor foloase materiale, ci a situațiilor în care exercitarea imparțială a atribuțiilor de serviciu ale funcționarului public ar putea fi afectată.

Pe de altă parte, esențială pentru derularea normală a relațiilor sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu este și apariția de imparțialitate și integritate în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, care asigură în bună măsură premisele încrederii publice în activitatea desfășurată de persoanele care ocupă aceste funcții sau demnități.

S-a apreciat că nu este justificată nici modificarea propusă pentru alin. (2) al art. 253¹ din Codul penal, întrucât nu pot fi eliminate din sfera conflictului de interese activitățile de emiteri, aprobare, adoptare sau semnare a actelor administrative, și nici cele referitoare la încheierea unui act sau a luării unei hotărâri care să privească creația, dezvoltarea, pregătirea științifică, artistică, literară, profesională, dacă acestea se circumscriu ipotezelor vizate de alin. (1) al art. 253¹.

Practic, prin acest amendament se ajunge la golirea de conținut a reglementării infracțiunii de conflict de interese întrucât cele mai multe dintre actele vizate de alineatul (1) se realizează pe calea emiterii unor acte administrative.

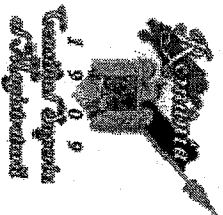
S-a apreciat ca nejustificată și atenuarea tratamentului sancționator pentru această infracțiune.

2

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6

Tel: 3116900; Fax: 3116901

Web: www.csm1909.ro

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței Justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

3. Printr-un alt amendament adoptat de Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților se propune completarea art. 147 din actualul Cod penal privind definiția noțiunii de funcționar public, cu un nou alineat (3), cu următorul cuprins:

"(3) Sunt exceptați de la dispozițiile art. 147, Președintele României, deputații și senatorii, precum și persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul unei profesii liberale, în baza unei legi speciale și care nu sunt finanțați de la bugetul de stat, aceștia răspunzând penal, civil sau administrativ în conformitate cu dispozițiile legilor speciale în baza cărora își desfășoară activitatea, precum și cu dispozițiile dreptului comun, cu respectarea dispozițiilor prezentului alineat."

O propunere similară s-a formulat în ceea ce privește completarea art. 175 din noul Cod penal.

Eliminarea din sfera noțiunilor de funcționar public și funcționar a persoanelor la care se face referire în textul amendamentului nu este justificată pentru că în acest fel ar fi afectată protecția penală acordată unor valori sociale deosebit de importante, legate de activitatea categoriilor de persoane a căror excludere din sfera acestor noțiuni se urmărește.

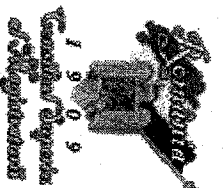
Prin acest amendament se ajunge practic la exonerarea de răspundere penală a persoanelor vizate de acesta, pentru toate infracțiunile la care subiectul activ este un funcționar public sau funcționar, în sensul art. 147 alin. (1) și (2) din Codul penal, fapt care este inadmisibil în condițiile importanței deosebite a activităților desfășurate de aceste persoane.

4. Printr-un alt amendament adoptat de Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților se propune modificarea articolului 124 din actualul Cod penal și completarea articolului 156 din noul Cod penal cu alte două alineate, care, în esență, reduc termenul de prescripție specială

S-a constatat că amendamentele din propunerea de modificare reprezintă chiar forma art. 124 Cod penal anterioară modificării prin Legea nr. 63/2012, care însă nu s-ar justifica din perspectiva duratei acestui termen și a consecințelor ce se pot produce – înlăturarea răspunderii penale în anumite cauze.

Majorarea termenului prescripției speciale s-a realizat în contextul reglementării confiscării extinse, dată fiind durata procedurii specifice de identificare a tuturor bunurilor și cheltuielilor persoanelor cercetate, pentru o perioadă de timp care depășește perioada săvârșirii faptei investigate, precum și a relațiilor de rudenie sau similare acestora, a relațiilor de control asupra unor persoane juridice etc., aspecte care complică probațiunea penală.

Pe de altă parte, reducerea termenului prescripției speciale a răspunderii penale poate conduce la încetarea urmăririi penale sau a procesului penal pentru o serie de fapte grave, investigate în cauze complexe.

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
Independenței Justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

5. Propunerea legislativă PL-x 162/2013, admisă de Comisia Juridică, de disciplină și imunități, ce vizează amnistierea, atât antecondamnatoreie cât și postcondamnatoreie, a infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de până la 7 ani inclusiv sau amenda, nu are la bază o analiză a importanței valorii sociale ocrotite prin incriminarea faptei respective.

Astfel, cel puțin cu privire la amnistia postcondamnatoreie, prin raportare la practica instanțelor cu privire la cuantumul pedepselor stabilite în urma aplicării criteriilor generale și speciale de individualizare, această limită este prea mare. Or, plaja largă de individualizare a pedepselor oferită de limitele minime și maxime speciale prevăzute de legea penală poate conduce la situații în care vor fi puse în libertate persoane condamnate pentru fapte penale de o gravitate deosebită.

O altă observație se referă la unele dintre criteriile de determinare a categoriilor de infracțiuni exceptate de la grațiere și de la amnistie.

Astfel, în ceea ce privește limita maximă a pedepsei aplicate pentru a putea fi acordată grațierea, propunerea legislativă stabilește că se grațiază în întregime pedepsele cu închisoarea de până la 6 ani inclusiv, pedepsele complementare ale acestora, precum și pedepsele cu amendă, aplicate de instanța de judecată; această limită a pedepsei este prea mare. Aceleași observații au fost făcute și pentru amnistie, unde limita de pedeapsă a infracțiunilor pentru care se poate obține amnistia este de 7 ani, dar poate fi depășită, conform art. 2 din proiect.

Din această perspectivă, trebuie avută în vedere evitarea situațiilor în care legea de grațiere se aplică persoanelor care, prin gravitatea faptelor penale săvârșite, prezintă un pericol social deosebit; prin urmare, legea nu trebuie să se aplice acestor persoane.

În ceea ce privește criteriul referitor la natura infracțiunilor care determină exceptarea de la aplicarea beneficiului grațierii, constatăm că o serie de infracțiuni care au fost exceptate de la aplicarea actului de clemență, în ultima lege de grațiere (Legea nr. 543/2002), nu sunt menționate în proiectul de lege (spre exemplu: infracțiunile de abuz în serviciu în formă calificată, prevăzută în art. 248¹; luarea de mită, prevăzută în art. 254; darea de mită, prevăzută în art. 255; primirea de foloase neconvenite, prevăzută în art. 256; traficul de influență, prevăzut în art. 257; infracțiunile prevăzute de Legea privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, infracțiunea de spălare a banilor, infracțiunile prevăzute de Legea privind prevenirea și combaterea terorismului, precum și a infracțiunilor de corupție din legea specială). De asemenea, o serie dintre infracțiunile care în mod tradițional figurau pe lista celor exceptate de la grațiere nu se regăsesc în actuala propunerea legislativă - infracțiunile de: violare de domiciliu - 192 alin. (2), șantaj - art. 194, ultraj - art. 239.

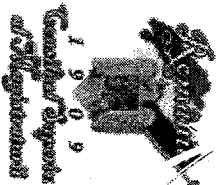
În contextul expus, conform deciziei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii vă transmitem punctul de vedere instituțional ce argumentează lipsa de fundamentare și oportunitate a propunerilor de modificare a legislației penale în vigoare și Noului Cod penal, recent formulate/promovate de Comisia Juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților.

4

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6

Tel: 3116900; Fax: 3116901

Web: www.csm1909.ro

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
Independenței Justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

Cu decizie considerativă,

Președinte,
Procuror Oana Andrea Schmidt Hăineală

Adresa: București, Calea Plevenei, Nr. 141 B, Sector 6
Tel: 3116900; Fax: 3116901
Web: www.csm1909.ro